

KARDINOLAS PIRMININ- KAUS BAZILIKŲ KON- SEKRAVIME

DVI BAZILIKOS PASTATY- TOS ŠVENTOJE ŽEMĖJE.

ROMA, geg. 9. — Šio mėnesio pabaigoje iš Romos šv. Žemės (Palestinos) vyks Kardinalas Giorgi. Tenai įvyks dviejų naujų bazilikų konsekracijimas, tad Kardinalas tose apeigose pirmininkaus.

Viena bazilika pastatyta ant Tabor kalno, kita — Getsemanoj. Abidvi prižiūrėti ir globoti pavesta Tėvams Pranciškonams.

Šventasis Tėvas šion svarbion misijon įgaliojo Kardinalą Giorgi ir Siksto koplyčioje tuo tikslu jam įteikė vyskupiška Konsekraciją.

Konsekracijos įteikimas įvyko didžiai iškilmingai, dalyvaujant keletui Kardinalų, su sėdintys diplomatus ir kitieji išžymieji asmenims.

Po tų bažnytinų apeigų, Sosto salėje buvo pagaminti užkandžiai Kardinalams ir kitiems Vatikano viršininkams.

ARKIVYSKUPAS CIEPLAK ROMOJE

ROMA, geg. 9. — Vakar čionai atvyko Arkivyskupas Cieplak, žinomas vienas kankinių palinuosotas iš Maskvos kalėjimo.

Senelis Arkivyskupas pagerbtas. Geležinkelio stoty jį sutiko Papos sekretorius Kardinalas. Tai nepaprastai toksai pagerbimas.

FRANCIJOS VALDŽIA PRIPAŽINO SESERŲ ORDENĄ.

PARYŽIUS, geg. 9. — Francijos valdžia specialiu dekretu leido Francijon grynai ir legaliai darbuotis Seserų Benediktinių Notre Dame du Colvaire ordenui.

Tas Seserų vienuolių ordonas 1914 metais buvo panaikintas ir įsakyta likviduoti visas savo nekilnojamas savastis ir kitus turtus.

KUNIGAS ATSISTATYDINO IS KONSULIO VIETOS.

WASHINGTON, geg. 9. — Katalikų kunigas Denning, iš Cincinnati arkivyskupijos, per du metus išbuvo Suy. Valstybių konsulių mieste Tangier, Morokkoj.

Andai jis atsistatydino iš tos vietos. Nori užsiimti ganytojavimo pareigomis.

Kun. Denning pirmiausia buvo šv. Marijos bažnyčios klebonu mieste Marion, O. Mifės prezidentas Hardingas jį pakvietė valdžios tarybon — konsulio ofisan.

Gegužės 8 dieną Chicagoje nuo "moonshine" žuvo du asmeniu.

Praneša, Balkanuose Gali Kilti Karo Vėsula

BOLŠEVIKAI KONCENTRUOJA KARIUOMENĘ IŠILGAI DNIESTRO

RUMUNIJAI PAGELBĄ ŽADA DUOTI GRAIKIJAI.

VIENNA, geg. 9. — Pietinė Europai išnaujo grąšina karas.

Kasdien pareina žinių, jog visos Balkanų valstybės nerimsta. Ypač Besarabijos fronte pramatomas pavojus.

Pastaromis dienomis Rusijos bolševikai pradėjo darginti savo kariuomenės skaičių išilgai upės Dniestro, kuri atidalina Besarabiją nuo Rusijos.

Rumunija tad irgi Besarabijoje koncentruoja kariuomenę. Bulgarija, Jugoslavija ir net Ungarija negali ramiai užsilaikyti, kuomet kaimininių valstybių nerimsta.

Rumunija tad irgi Besarabijoje koncentruoja kariuomenę.

Graikai už Rumuniją? Jei kartais dėl Besarabijos kiltų rumunų su bolševikais karas, tai kalbama, kad Bulgarija tuojaus Rumuniją pulktų. Kad sulaukyti nuo to žygio bulgarus graikai pasirengę atakuoti Bulgariją.

Tuo tikslu graikų generolų karo taryba Salonikuose tomis dienomis atlaikė susirinkimą ir nutarė į Bulgarijos pasienį pasiųsti daugiau kariuomenės.

Graikų militariniai vadai reikalauja, kad Graikijos civilė valdžia darytų sutartį su Rumunija, pagal kurios graikai galėtų duoti pagelbos Rumunijai, jei pastarajai pasidabir Balkanų priede iškilęs.

taikytų bent kokia nelaimė.

Visur cenzura.

Nėra galima žinoti apie situaciją išilgai Dniestro. Nes kaip bolševikų, taip rumunų aštri cenzura nepraleidžia jokių žinių, ypač apie militarines akcijas.

Taipat tikrai nebežinoma, ar Rumunijoje mobilizuojama kariuomenė, nors apie tai yra gandai.

Diplomatinės sferos pripažįsta, jog bolševikų valdžia nusprendusi varu atimti Besarabiją iš Rumunijos, jei pastaroji nesutinka praversti ten plebiscito.

Žinovai tvirtina, kad bolševikai išilgai Dniestro turi virš 200.000 karių. Delto, toliau armijai Rumunija nebeturės reikalingų spėkų pasipriešinti.

Serbai ir Francija.

Belgrade oficialiai pripažįstama, jog serbų valdžia baidy daryti apsigynimo sutartį su Francija, nežiurint to, kad serbai atsako pripažinti rumunams viršenybę Besarabijoje.

Balkanai nerimsta. (Tai amžinai rukstas ugnikalnis, kurs kas valanda gali pradėti veržtis.

Be Balkanų priede iškilęs dabar Besarabijos klausimas.

Sakoma, Bonusų Biliaus Prezidentas Nepatvirtins

WASHINGTON, geg. 9. — Pinigyno sekretorius paruošė raportą bonusų biliaus reikale. Tą raportą sekretorius įduos Prezidentui ir nurodys, kad biliaus nepatvirtintų.

Iš pat pradžių Prezidentas buvo priešingas bonusų biliiui, kokioje jis nebūtų formoje. Delto, nėra nei mažiausios abejonės kad Kongreso praeito biliaus jis ir nepatvirtins.

Bonusų bilius jau pas Prezidentą. Nuo dienos įdavimo Prezidentas turi 10 dienų laiko arba biliaus nepatvirtinti arba patvirtinti. Jei per 10 dienų jis nepadarų nei šiaip nei kitaip, tuomet bilius ir be Prezidento patvirtinimo lieka įstatymu.

Prezidentas bonusų biliiui priešingas ypač dėl to, kad patriotizmas pinigais nuperkamas, kad nukentėję karo veteranai turi valdžios pagalbą, kad karo laikų nuostolius panešė nevieni pašaukti kareiviant vyrai, bet ir likę namie darbininkai.

Sako, nei tie nei kiti neturėjo progos susikrauti turtų. Darbininkai sunkiai dirbo, gerai uždirbo, bet jų uždarbiai sudilo brangiam gyvenime, kuomet siantė begalinė brangenybė.

Be kitko, Prezidentas vaduojasi dar ir ekonominiu nusistatymu.

Kuomet Kongresas bonusų biliiu pravedė, už biliiu balsavo daugelis atstovų. Bet nežinia kas įvyks, kuomet Prezidentas tą biliiu grąžins atgal Kongresan.

PREMIERAI SUSIRAŠINEJA

PARYŽIUS, geg. 9. — Praneša, kad Anglijos premieras MacDonald Francijos premieriui Poincaré prisijungęs laišką kas link tų nelaimingų reparačių.

KOVA SU PENSIJŲ ISTATYMU BAIGIASI.

BUENOS AIRES, geg. 9. — Darbdavių lokautas ir darbininkų streikas, atkreipti prieš pensijų įstatymo vykinimą, pradeda griuti truktant reikalingos vienybės.

Kaip darbdaviai, taip darbininkai kovoja įstatymą. Tačiau ta kova nėra bendra. Ji vedama kas sau, atskirai. Kad taip, tai tos rūšies kova negali turėti pavykimo.

Kai kurie darbdaviai čia ir kitur jau baigė lokautą. Pažadėjo, kad jie už save ir darbininkus mokėsį pensijų fondan. Bet tuo pačiu žygiu prekėms bus pakeltos kainos. Taigi, kova su įstatymu palengva baigiasi.

BOLŠEVIKAI NEGAUS AM- BASADOS LONDONE.

Turi kreiptis į Anglijos teisms.

LONDONAS, geg. 9. — Kuomet bolševikai prisigerino Anglijos valdžiai, tomis dienomis jie pareikalavo, idant rusų ambasada būtų grąžinta bolševikų valdžiai.

Anglijos užsienio reikalų ofisas užtikrino bolševikus, kad ambasada jiems bus pavesta.

Ambasados būtų šiandien valdo kažkoks Vladimir Sabline. Tad angli užsienio reikalų ofisas jį painformavo pasirengti išsikraustyti iš ambasados buto.

Be Sabline tyčiomis susirgo, gulė lovon ir angli valdžią painformavo, jog negali ir neturi noro kraustyti.

Kad taip, tai angli valdžią atsako vartoti prievartą ir bolševikams pataria kreiptis į teisms.

BOLŠEVIKAI GRUMOJA BERLYNU.

MASKVA, geg. 9. — Maskva atšaukė savo ambasadorių Krestinskį iš Berlyno. Praneša, Krestinski jau apleidęs Vokietiją.

Bolševikai grumoją Berlyno valdžiai už nedraugingą link Maskvos agentų propagandistų atsinešimą.

Philipinai Turi Dar Palaukti Nepriklausomybės

WASHINGTON, geg. 9. — Kongreso komitetas salų reikalais didžiuma balsų pripažino naują biliiu, kuriuo remiantis Philipinų saloms pilna nepriklausomybė bus duota už dvidešimt metų.

Buvo dar sumanymas salose praversti plebiscitą. Tačiau sugriautas.

Tą biliiu komitetas grąžino rumams ir rekomenduoja praversti.

Biliiu pagamino kongresmo-

RUHRO KRAŠTE STREIKAS, 300,000 BE DARBO

BERLYNAS, geg. 9. — Ruhro krašte pakilo streikas.

Tai anglekasių generalis streikas. Jis paliečia ir Sileziją. Esą distrikte apie 90 nuosimėjų anglekasių nedirba.

Streikuojant anglekasiams, apie 300,000 kitų darbininkų neburi darbo dėl stokos kuro.

Anglekasiai sustreikavo negalėdami susitaikinti su kasyklų savininkais darbo sąlygų reikale.

Svarbiausias darbininkų reikalavimas, tai trumpesnės darbo valandos dienoje.

Ligšiol anglekasiai dirbo po 8 valandas dienoje, kai kad ir visose kitose dirbtuvėse.

Pagaliaus jie pareikalavo darbo valandas sutrumpinti ligi septynių dienoje. Jie pareiškė, kad jei viršutinėse dirbtuvėse dirbama po 8 val. dienoje, tai anglekasiam po žeme užtenka 7 valandų.

Tad tuos reikalavimus įdėvė kasyklų savininkams. Tačiau šie nesutiko pripažinti reikalavimų ir kilo streikas.

SAN ANTONIO, Tex., geg. 9. — Yra žinių, kad šiandieninis Meksikos prezidentas Obregon išnaujo nori kandiduoti į prezidentus.

BERLYNAS, geg. 9. — Anglekasių streikai Ruhro krašte vadovauja komunistai. Berlyno valdžia pabugusi galimų ten sukilimų.

Chicago apylinkėse prohibicioniai agentai atliko "reidus". Arestuota 5. Daug svaigalų konfiskuota.

Kun. Kaz. Jasėnas, Mintanjos klebonas, autorius ir leidėjas "Visuomenės istorijos" (1 sąsiuvinis gaunamas šv. Kazimiero Dr. knygyne, antras pasirodys geg. mėn) ir kitų knygų, pakeltas Jo šventenybės Popiežiaus Garlės Praloto. Monsinjoro titulas ir fioletai tiks šiam žymiam inteligentui, buvusiam rimtu kandidatu Latvijos pavyksui. Ir but tapęs, kad nebut lietuvis.

nas Fairfield iš Indiana valstybės, republikonas.

Biliaus originale buvo pažymėta, kad praėjus 20-ai metų salose praversti plebiscitą nepriklausomybės klausimu.

Tečias komitetas tą gyventojų atsiklausimą (plebiscitą) išbraukė ir tiesiog paliko, kad Philipinų salos dar 20 m. turi būti S. Valstybių jurisdikcijoje.

Tečias gyventojams bus leista valdytis, kaip jiems patinka.

Jo Em. Kardinalo Sutiktuvų Tvarka

J. E. Kardinalo sutiktuvėse nedėlioje, geg. 11 d. kartu su daugelį tukstančių visų Chicago gyventojų atstovų dalyvauja lietuvių burs iš 500 vyrų.

1. Visi dalyviai iškilmingame parade dalyvauja tamsiai apsiredę su juodomis minkštomis skrybėlėmis (ne kepurės ir ne "derby") ir baltomis pirštinais.

2. Visų lietuviškų kolonijų atstovai, kurie dalyvaus parade, privalo susirinkti prie Dievo Apveizdos par. bažnyčios ne vėliau, kaip 1:30 val. p.p.

3. Eiseinoje dalyvausime eile po 16 vyrų, sudarydami 22 eili. Iš šonų ir priešakyje eis buvusieji kareiviai — lietuviai uniformose.

4. Parade dalyvaus benas iš 25 žmonių. Bus nešamos Amerikos, Lietuvos ir šv. Tėvo vėliavos. Lietuvių vėliava su parašu.

5. Iš Dievo Apveizdos par. nueisime į Michigan ave., kampas 11-tos gatvės.

6. Iš tos vietos 2:30 val. p. p. kartu su visa parada išeisime į Michigan ave. 2:45 val. p.p. karnolės švini davus ženkla, pradėsime eiseną į šiaurę iki Holy Name katedros.

7. Priėjus netoli katedros sustosime eilėmis iš abiejų gėvės pusių praleisdami pro savo tarpą J. E. Kardinalą su palydovais.

8. Kolonijų lietuvių minios ir vaikai stovės kiekviena savo paskirtoje vietoje. Kur kokiai kolonijai susirinkti, jau skelbta ir bus skelbiama gerb. kun. Klebonų.

9. Visi lietuviai dalyvaujantieji parade turi turėti prisisegę ženklą su J. E. Kardinalo paveikslu. Taipat ir visi, kurie nedalyvaudami ei-

senoje, vyks į savo paskirtas vietas. Vaikams reikia turėti rankose amerikoniškas vėliavutes.

10. Katalikų namai reikėtų papuošti Amerikos ir šv. Tėvo vėliavomis tą dieną. Po piežiaus vėliavos spalva yra balta-geltona.

Šimtai tukstančių žiūrės tą dieną į mumis. Milijonai to parada matyt gyvuose paveiksluose, milijonai apie ją skaitys spaudoje ir pasiliks amžinai istorijoje. Vardan katalikybės ir lietuvių garbės prašom visų atvykti skaitlingai, atvykti laiku, ir laikytis čia nurodytos tvarkos.

Parado Didysis Maršalas

M. Kavanaugh,

Štabo Viršininkas,

F. R. Schengel,

Lietuvių pulko Maršalas,

J. Mickeliunas,

3311 So. Halsted St.

Phone Yards 6062.

KONGRESAS PALINKO PREZIDENTO PUSĖN.

WASHINGTON, geg. 9. — Kongreso konferencinis komitetas pagaliaus palinko prie Prezidento Coolidge reikalavimo.

Japonų išskyrimą ateivybės biliiu nusprendė suspenduoti vieneriems metams — ligi kovo, 1925 m.

Komitetas išsprendimą raportuos Kongreso rumams.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 10 litų	\$1.00
Anglijos sterl. svarui	4.38
Francijos 100 frankų	5.50
Italijos 100 lirų	4.48
Šveicarijos 100 fr.	17.83

Siųskite Savo Giminems

—:— I —:—
LIETUVA
PINIGUS
PER
"DRAUGA"

NES, "DRAUGAS" pigiausiai siunčia ir geriausiai patarnauja. "DRAUGAS" siunčia per didžiausią Lietuvos banką — UKIO BANKĄ.

"DRAUGAS" siunčia pinigų litais ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama.

"DRAUGAS," PUBL. CO.,
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Ill.

Ofiso Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 v. vak.
Sekmadieniais uždaryta.

LIETUVIŲ KATALIKŲ
DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

na kasdieną išskyrus nedėlidienius

Metams \$6.00

Pusei metų \$3.00

Prenumeratą mokosi išskaičiuoti. Lai-
skai skaitosi nuo uždėtos dienos.
Nuo Naujų metų. Norint permai-
ti adresą visada reikia prisijū-
ti senas adresas. Pinigai geriau-
si siųsti išperkant krasoje ar ex-
tra "Money Order" arba įdėdant
pinigus į registruotą laiška.

DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Avenue
Chicago, Illinois.
El. Roosevelt 7791

TRUPINIUKAI

Federacijos Sekretoriatas,
uomet nebeliko kas gyvu žo-
žiu raginti žmones aukoti
aip svarbiu reikalui, kaip
Kultūros Vajus, išsiuntinėjo
6,000 laišku visiems tiems,
turiu adresus turėjo. Gal Ta-
sta gausi tokį laiška. Jis
us spaudoje paskelbtas. Jei-
tu Tamsta tokio laiško negau-
si, tai delto, kad Sekretoriatas
neturėjo Tamstos adreso.
Bet delto, kad Sekretoriatas
Tamstos adreso neturėjo, mu-
są Tautos reikalai, mūsų ap-
švietos reikalai, mūsų jaunio-
no vargai nesumazės. Jie su-
mažės tik tuomet, kada Tams-
ta pats atsiųsi, nors ir neprai-
šomas Kultūros Vajui savo
auka.

Gavusieji ir negavusieji lai-
škus, visi gyvieji žmonės, rem-
kite Kultūros Vajų.

Mūsų Tautos apšvietai, var-
gančių moksleivių pagelbai,
mūsų pačių ir mūsų vaikų ge-
resniai ateiviai. —

Kultūros Vajui — aukas rei-
kia siųsti tokiu adresu:

**Katalikų Federacija, kun.
Br. Bumšas, sekr., 2201 W.
22nd str., Chicago, Ill.**

Laimė — tai gyvenimo tik-
slas. Laimė — tai muilo bur-
bulas. Ar laimė — gyvenimo
tikslas, ar muilo burbulas,
visvien jos visi trokšta, siekia
ir už ją kovoja. Vieni tos lai-
mės ieško pinigų kraudami,
kiti mokslo siekdami, kiti
mūšainėje, kiti pasišventinę
visuomenei.

Kokie žmonės, tokia ir jų
"laimė." Kristus senai pa-
sakė: "Dangaus karalystė yra
jums." Duokite žmonių tik-
rų, bus ir tikra žmonėms
laimė.

Kultūros Vajus kitokio tik-
slu neturi, kaip suteikti mu-
sų tautai tikrų žmonių. Lai-
mės jėškantieji privalo rem-
ti Kultūros Vajų.

Šių metų Kultūros Vajus
perėjo neapsakomai sunkų
krių. Atvyko kun. Koncevi-
čius, pradėjo ir pametė. Pra-
dėjo kun. Daknis ir buvo pri-
verstas "prietelių" pamesti.
Iš užjūrio atvyko kun. Gar-
mus ir nukeliavo klebonautų.
Dr. K. Pakštas tegalėjo vie-
nų mėnesį padirbėti ir atsi-
radę žmonių, kurie jam kišo
pinkles po kojų. Septynios
auklės — vaikas aklas, sa-
ko rusų priežodis. Yra žmo-
nių pas mumis, bet maža to-
kių, kurie supranta. Ir Kultu-
ros darbai, kad pasisektų, rei-
kia žmonių, tikrų žmonių. Su
išterme, su pasišventimu, su
drąsa ir supratimu.

Kultūros Vajus neturi kito
tikslu, kaip duoti mūsų tau-

tai tikrų žmonių, visuomenei
drąsių vadų. Visi veikėjai, ku-
riems senai širdis skauda re-
mikiute Kultūros Vajų.

Dejuoja lietuviai, kad Ne-
priklusoma Tėvynė eina pri-
myn vėžio žingsniu. Nėra tur-
to užtektinai, nėra gudrumo
politikoje su užsienio suk-
čiais, nėra apšvietos, savo-
ji kultura dar vystyčiuose. Tur-
tų vištos neperi; mėslo krap-
štytojai dirvose į tarptauti-
nius politikus nepateks; be
mokslo žmogus iš vystyklių iš-
siritęs visuomet pasiliks ma-
žas vaikas. Kultūros Vajus
neturi tikslo, kaip duoti tau-
tai žmonių — milžinų, kurie
pastums Lietuvą į pasaulio
pirmas eiles.

Tėvynės mylėtojai, remki-
te Kultūros Vajų.

Dejuoja Lietuva dėl kysių
ir sukybių savo valdininkų.
Bet nevienu Lietuva dejuoja.
Rusijoje šiomis dienomis su-
šaudyta kelios dešimtys už
kysių emimų. Kinijoje tas
pats. Amerikoje kysių tyrinė-
jimams išleista jau arti pusė
milijono dolerių. O kiek mi-
lijonų nuostolių tapo padary-
ta kyšiais, vis dar nesusekta.
Lietuva kysininkų nešaudo ir
milijonų bergždiems tyrinė-
jimams neleidžia. Bet jeigu mes
nieko nedarysime, neteisinių
jų tiek prisivis, kad mūsų a-
kyse Lietuva galį būti pavog-
ta visa.

Kultūros Vajus neturi kito
tikslu, kaip duoti tautai žmo-
nių teisingų, kurie pakeistų
darbe neteisinguosius. Teisy-
bės mylėtojai, remkite Kultu-
ros Vajų.

Mūsų Tautos apšvietai, var-
gančių moksleivių pagelbai,
mūsų pačių ir mūsų vaikų ge-
resniai ateiviai. —

Kultūros Vajui — aukas rei-
kia siųsti tokiu adresu:

**Katalikų Federacija, kun.
Br. Bumšas, sekr., 2201 W.
22nd str., Chicago, Ill.**

Laimė — tai gyvenimo tik-
slas. Laimė — tai muilo bur-
bulas. Ar laimė — gyvenimo
tikslas, ar muilo burbulas,
visvien jos visi trokšta, siekia
ir už ją kovoja. Vieni tos lai-
mės ieško pinigų kraudami,
kiti mokslo siekdami, kiti
mūšainėje, kiti pasišventinę
visuomenei.

Kokie žmonės, tokia ir jų
"laimė." Kristus senai pa-
sakė: "Dangaus karalystė yra
jums." Duokite žmonių tik-
rų, bus ir tikra žmonėms
laimė.

Kultūros Vajus kitokio tik-
slu neturi, kaip suteikti mu-
sų tautai tikrų žmonių. Lai-
mės jėškantieji privalo rem-
ti Kultūros Vajų.

Šių metų Kultūros Vajus
perėjo neapsakomai sunkų
krių. Atvyko kun. Koncevi-
čius, pradėjo ir pametė. Pra-
dėjo kun. Daknis ir buvo pri-
verstas "prietelių" pamesti.
Iš užjūrio atvyko kun. Gar-
mus ir nukeliavo klebonautų.
Dr. K. Pakštas tegalėjo vie-
nų mėnesį padirbėti ir atsi-
radę žmonių, kurie jam kišo
pinkles po kojų. Septynios
auklės — vaikas aklas, sa-
ko rusų priežodis. Yra žmo-
nių pas mumis, bet maža to-
kių, kurie supranta. Ir Kultu-
ros darbai, kad pasisektų, rei-
kia žmonių, tikrų žmonių. Su
išterme, su pasišventimu, su
drąsa ir supratimu.

Kultūros Vajus neturi kito
tikslu, kaip duoti mūsų tau-

KATALIKŲ PASAULY.

Boševikų kalėjime.

J. E. Mahiliavo arkivysku-
pas, J. Ciepliak'as paduoda
keletą idomiu žinių iš savo
buvimo boševikų kalėjinių ur-
vuose.

"Aš buvau kalėjime laiko-
mas per šešiolik mėnesių.
Kuomet buvau mirtin pasmer-
ktas perėję metų balandžio
mėn., buvau uždarytas į Lu-
biaukos kalėjimą, laukdamas
ten nuspręstos man mirties.
Čia aš praleidau ištisas savi-
tes pasninke ir maldose. Pas-
kui mane perkėlė į Butyrkos
kalėjimą, kur mane uždarė į
mažą rūmilį, kur bė manęs
buvo 26 kaliniai.

Vieną dieną vienas iš ma-
no sargų (kareivis) pasišau-
kė mane ir kitą kalinį —
profesorių pasišnekėt. Ant
pytojaus profesorius pražuvo.
Tas sukėlė daug neramybės
tarp kitų kalinių, kaip kurie ne
drįso į mane prakalbėti. O
aš nežinojau, kad mano mir-
ties išarnė atmainyta, ir aš
kiekvieną dieną magšiau, kad
tai yra mano paskutinė.

Mano valgis buvo svaras
duonos ir du kartu sriubos
lėkštė į dieną.

Čia esant, išleisdavo pusei
valandos pasivaikščioti į ka-
lėjimo kiemą.

Prieš tris savaites mane
vėl perkėlė į Lubiaukos kalė-
jimą, atskyrė nuo kitų. Tikrai
maniau, kad paskutinė gyva-
nimo valanda atėjo.

Tuo tarpu, sergėdų, jėgo į
mano kambariuką du kareiv-
viai ir paliepė man juos sek-
ti. Pasiėmė į automobilį, nu-
vėžė į stotį, kur man paliepė
lipti į trečios klasės vagoną.

Išvyto sustoję traukinys.
Kareiviai sakė man išlipti.
Išlipus vienas valdininkas pa-
klause manęs, kokį aš бага-
žą vežuosi į Latviją.

Čia aš supratau, jogei esu
laisvas...

Per ištisus metus J. E. kas
die laukė mirties ir niekas
jam nepranešė apie mirties
bausmės dovanojimą. Kasdien
laukti mirties tokiose sąlygo-
se, baisiausia žmogui kanky-
nė. Ką panašaus tik vieni so-
cializmo inkvizitoriai gali iš-
galvoti.

TRUMPOS ŽINIOS.

Atstovas 22 kartą baustas.

Anglijos parlamento narys,
Curzon'as, 22-ą kartą nubas-
tas už pergreitą važiavimą
automobiliu.

Boševikų "garbingieji."

Į Odessą iš Romos sugrįžo
laivas "Iljč." Jis atvežė Vo-
rovskio bronzinę stovylą. Sto-
vylą bus išsiųsta Maskvon.
Vorovskis, tai buvęs bošev-
vikų komisaras Italijoje, kurį
Sveicarijoje užmušė buv. caro
karininkas Konradi.

Karalius negrįs Grekijon.

Po įvykusiam Grekijoje ple-
biscitui karalius Jurgis, kaip
tvirtina p. Papanastasiou, ne-
grįšias daugiau Grekijon.

Išvytas korespondentas.

Italijos vidaus reikalų mi-
nisterio įsakymu už melagin-
gų ir įžeidžiančių Italiją žinių
užsienyje skleidimą išvytas iš
Italijos "Daily Herald" Lon-
dono korespondentas.

Gelbsti žydus.

Rumunijos valdžia, norėda-
ma sulaukyti pakeltą prieš žy-
dus agitaciją ir pogromus,
uždraudė viešus susirinkimus
— mitingus ir manifestacijas.

Sulaikyta įtartinų prekių.

Latvių muitinės valdininkai
Dinaburge sulaikė 3 vagonus
išsiųstus iš Stuttgart'o į Ma-
skvą, pilnus prikrautus išna-
rinėtų aeroplanų dalių.

Dalyvaus dailės parodoje.

Sveicarijos nacionalė Tary-
ba paskyrė 300,000 frankų
Sveicarijos dalyvavimo deko-
ratyvjė dailės parodoje Pa-
ryžiuje išlaidoms padengti.

Boševikams uždarė duris.

"Giornale d'Italia" prane-
šimu, Milane konfiskuojami
visų ekstremistų francuzų ir
amerikiečių laikraščiai. Mila-
no valdžia neleidianti nuo-
dinti savo piliečių žmonių
išgamoms.

Mokykla atminimui.

Čeko-Slovakai stato Franci-
joje miestely Vandų pavyz-
dingą mokyklą. Tose vieto-
se čeko-slavukų legionistai ko-
vėsi su bėdruojančiu priešu. Mo-
kykla kainuosianti per 200-
000 frankų.

Karalius lankysis Sveicarijo-
je.

Rumunijos ministeris Ber-
ne pranešė federaliai Sveici-
rijos valdžiai, kad Rumuni-
jos karalius su karaliene no-
siai aplankyti Sveicarijos na-
cionalę Tarybą ir šalį gegu-
žės mėn.

Rumunijos konkordatas su
Vatikanu.

Rumunijoje, Bukareste, į-
vyko katalikų vadų konferen-
cija. Pirmininkavo švietimo
ministeris Lepadatu. Svarsty-
ta priruošiamieji klausimai,
darant konkordatą su Vati-
kanu. Trumpu laiku bus į-
vyktas tarp Rumunijos ir
Vatikano konkordatas.

Ginkluojasi.

Rumunija nupirko Franci-
joje už \$2,100,000.00 aeropl-
nų.

Airijos vargai.

Airijai tikras vargas: tarp
Pietų ir šiaurės Airijos nega-
lima nustatyti galutinios ri-
bos. Ulster'io vardu James
Craig labai tam priešingas.
Dažnai pasikartoja kovos. Nė
ta ramybės.

Ispanams nesiseka.

Marokoj ispanams nesiseka.
Abd-el-Krim su savo pasekė-
jais ir garsus banditas Rai-
souli smarkiai veikia prieš
ispanų pasiųstą kariuomenę.
Ispanai buvo priversti apleis-
ti Dжебala sritį.

Susitarė atlyginimo reikale.

Vokietijos ir Jugoslavijos
atstovai sudarė sutartį, suty-
kuria 1924 m. Vokietija į ka-
ro atlyginimo sąskaitą teiks
prekių už 25 milijonus aukso
markių. Jugoslavijos komisi-
ja jau išvyko Vokietijon į ty-
sąskaitą imti geležinkelio in-
džiajos.

Pragyvenimas brangsta.

Iš Zenevos pranešama, kad
pragyvenimas pabrango šiose
šalyse: Austrijoje, Belgijoje,
Francijoje, Vengrijoje, Indijoje,
Norvegijoje, Lenkijoje Rusijoje
ir Sveicarijoje.

Kancelerio pareikšimas.

Vokietijos kanceleris Dr.
Mart Dusseldorfe pareiškė,
kad Vokietija priimtų ekspor-
tų pranešimą, jeigu okupuoj-
tasis Ruhr'o kraštas būtų pir-
miau grąžintas Vokietijai.

SVEIKATA - BRANGUS
TURTAS.

POMERANČIAI.

Dr. A. H. BACKUS,
Tel. Clove, 237
1411 So. 50th Ave.
Clove, Ill.

Rusų kariuo-
menėje buvo
kada tai pra-
plitusi bjauri
liga vadina-
ma škorbu-
tas. Nevie-
nas lietuvys
keikė papuo-
lęs "į ruskių
vatką ir pa-
teriojes savo
Japonų matrosai ir
visokių tautų jureiviai ilgai
kentėdavo nuo škorbutu. Bu-
vo išmėginta visokie vaistai,
bet su menkomis pasekmėmis.
Tik senenai daktarai išrado,
kad nuo škorbutu geriausia
gydūolė yra pomerančiai
(— oranges, — apelsinai).

Amerikoje taipgi neretai
pasitaiko sergančių škorbutu.
Nemažai lietuvių, ypatingai
biednų šeimynų vaikučiai tan-
kiai mėtosi sergant škorbutu.
O kas serga ta liga, tai prie-
tokios ir visokios kitos ligos
lengvai kabinasi. Kas valgo
pomerančių ir visokių vaisių,
tai tas niekad nesirgs škorbu-
tu. Užtai patartina visiems
valgyti pomerančius ir ma-
žiams vaikams tankiai duoti
gerti pomerančių sulčių.
Daug valgyti pomerančių ne-
ra reikalo. Vieno pomerančio
į dieną suaugusiam žmogui
užtenka, — gi mažiesiems vai-
kučiams porą šaukštelių sul-
čių yra gana. Žinoma, kas
mėgsta jų valgyti daug, tai
nepakenks, bus dar sveikiau.

Pomerančiai turi savyje ir
kitas geras ypatybes. Val-
gant pomerančius prieš val-
gį, susižadina noras valgyti,
ir viduriai geriau virškina.

Lėgioniams, pomerančių sul-
tis gesina troškulį, atgaivina,
stiprina širdį ir mažina karš-
tį.

Kurie serga inkstų liga, jei
šlapumas irituoja šlapinimosi
kanalą ir pertankiai varo šla-
pintis, tai patariu valgyti
kuodaugiausia pomerančių,
nes pomerančiai turi daug
citriskos rūgšties. Citriskoji
rūgštis patekusi į kraują ne-
žadina geresnę kraujo cirku-
lizuojimą, užtai žymiai paleng-

Sergantiems širdies liga,
taipgi rekomenduojų kuodau-
giausia valgyti pomerančių,
nes citriskoji rūgštis ne tik-
tai stiprina širdį, bet taipgi
padaro kraują šraunesniu (le-
ss viscid) ir tokiu būdu šir-
džiai palengvina pumpuoti
kraują į gyvas.

Visais atvejais, pomerančis
yra naudingas, turįs savy-
je vitaminų ir labai ska-
nus vaisius. Kas nori būti
sveikas, raudonas, stiprus, lai
valgo daug pomerančių ir
šiaip visokių vaisių.

Daktaro Atsakymai į Pak-
lausimus.

Atsakymas ponai M. S.: —
Sveikiausia šveisti į plauti
dantis su paprasta valgoma-
ja druska. Jei vaikams skau-
da dantis, tai reik tuoj eiti
prie dantisto. Jei dantisto ar-
ti nėra, arba greit prisišaukti
negalima, tai dantų gėlą ga-
lima sustabdyti patepus su
"Oil of Cloves."

Atsakymas p. St. V.: —
'Grybelis' yra didžiai nuodin-
gas, ir be daktaro patarimo
nepatarčiau vartoti.

Atsakymas p. lei A. L.: —
Citrinų sultis ir pienas vei-
dai nepakenks, o kad veido
oda paliks žymiai baltesnė,
tai teisybė.

Atsakymas p. F. J.: — Į
tamstos paklausimą, atsako
šiandieninis straipsnis apie
pomerančius. Kad Lietuvos
Respublikos kariuomenėje bu-
tų praplėtos škorbutas, tai ne-
tiesa, tai Lietuvos priešų pra-
simanymas. Vargiai rasi kur
taip sveikų ir gražių žaliukų
kaip Lietuvos kariuomenėje.

Atsakymas p. J. P. J.,
Rockford, Ill.:

1. Skaityk straipsnius apie
"Vidurių Užkietėjimą," kurie
tilpo "Draugo" num. 63, šių
metų.

2. Kuomet viduriai gerai
dirbs, tai tie juodi plėmai a-
pie akis savaimi turėtų pran-
nykti. Karšti kuompresai su-
žadina geresnę kraujo cirku-
lizuojimą, užtai žymiai paleng-

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

TEISINGASIS JUOZAPAS.

ISTORINĖ DRAMA.
Septyniuose Atidengimuose.

Parašė
Kun. Juozapas Zydanavičius
Amsterdam, N. Y.
(Tąsa).

JUOZAPAS: Suteikti žmonėms pil-
nesnę liuosybę. Duoti jiems žemės plotus.
Lai jie apdirba ją. Apribuoti valdinin-
kų valdžią.

PARAONAS: Tai valdininkai sukils
prieš mane?

JUOZAPAS: Galinga kariuomenė už
vaduos.

PARAONAS: Bet gi žmonės prie jų
pripratę, tadgi jie jau turi perdidelę i-
teknę. Gali mūsų nepaklausti?!

JUOZAPAS: Tai nesunku bus įvyk-
dyti tą viską. Pirmiausia kas link že-
mės. Dabar bado netai. Visi, neišski-
riant pačių valdininkų, už maistą jau su-
krovė ne vien tik surinktą pirmą auką
ir sidabrą, bet ir visą savo turtą, su-
sidedantį iš galvijų.

Kiek palaukus, kada maistas išsi-
baigs, gi norėdami jo nusipirkti, turės
už maistą atiduoti dalimis ir žemių plo-
tus, prigulinčius prie jų. Pagalvau-
si...

Surinkimui visų tokių mokesčių, pri-
gulinčių Jūsų Didenybę, reikės surasti
teisingus žmones. Jų teisingumą ar ne-
teisingumą saugos patys žmonės, nes bus
garsinamos žmonėms paskirtų vietų ats-
kaitos, kurių išlausymui bus šaukiami
visi piliečiai, kurie viršininkams buvo į-
davę savo mokesčius. Mokesčių rinkėjas
turs duoti balsą visiems mokantiems.
Mokantis pamatęs neteisybę, arba pa-

davę viską, maldaus, kad ir juos visus
priimti į nuosavybę, o paskui Jūsų Dide-
nybė, likęs visos Egipto ir visų gyven-
tojų valdovas, pasielsgi taip, kaip ma-
nysį geriausia.

PARAONAS: Išgelbėtojaun, tai Tavo
Dievo lupomis tu kalbi. Aš senai jau pa-
sakiau, kad aš nieko nedarysiu be ta-
vęs. Aš turėsiu Paraono tik vardą, o
tu juonį ištikrųji ir esi ir busi. Taigi,
daryk taip, kad teisingumas būtų visame.

JUOZAPAS: Dievas mato. Aš to tik
ir trokštu. Ir, kada visas Egiptas bus
nupirtas viršimnėtu būdu, tai visą že-
mę išdalysime vergams, apdovanodami
juos liuosybę. Lai kiekvienas buva sa-
vininkas paskirto jam žemės ploto. O,
idant Jūsų Didenybė, visas Jūsų dvaras
ir Jūsų kariuomenė turėtų užlaikymą, tai
kiekvienas žemės savininkas turės kas
met visuomet paskirti penktą dalį viso
savo pelno, pasilikdamas keturias dalis
užlaikymui visos savo šeimynos.

Surinkimui visų tokių mokesčių, pri-
gulinčių Jūsų Didenybę, reikės surasti
teisingus žmones. Jų teisingumą ar ne-
teisingumą saugos patys žmonės, nes bus
garsinamos žmonėms paskirtų vietų ats-
kaitos, kurių išlausymui bus šaukiami
visi piliečiai, kurie viršininkams buvo į-
davę savo mokesčius. Mokesčių rinkėjas
turs duoti balsą visiems mokantiems.
Mokantis pamatęs neteisybę, arba pa-

sijutęs nuskriaustas, galės pasiskųsti Ju-
sų Didenybę. Tokiu būdu, manau, kad
valdininkų įteikė visai išnyks ir jie ne-
drįs kelti jokių maištų, nes žmonės tuo-
met bus su Jūsų Didenybė. Pinigais ne-
galima bus jų perpirkti, nes žmonės ir
pinigai bus mūsų valdžios žinioje.

PARAONAS: O, jeigu jie turėtų pi-
nigus nuo mūsų paslėpti, tad norėdami
kelti maištą, žmonės galėtų perpirkti...

JUOZAPAS: Užtektinai mes turime
ir žmonių ir svetimatų. Jų pulkai iš-
tikimai mums tarnavo ir tarnauja. Jie
visi ir visi beveik žemiausio luomo žmo-
nės, labai neapkenčia tu valdininkų nuo-
senų jų laukų, todėl ir nereikia jų bi-
joti. Mažiausio pavojaus nesimato.

PARAONAS: Telaimina tave Visa-
galis! Matau, jog myli tu vargdienius.
Aš juos ir gi myliu. Su Dievo ir tavo
pagelba įvykinsime tuos sumanymus. Be-
kalbant su tavimi per tą trumpą valan-
dėlę daugiau išmokau nei per ilgus me-
tus pas mokytojus mūsų žemės išmin-
čius, besimokindamas, kurie, nenorėdami
nustoti savo pelno ir, nenorėdami užsi-
traukti ant savęs namarkų neapykantos,
pataikaua turtuoliams.

JUOZAPAS: Net pats Dievas tame
nevaržo žmogaus liuosybės, kas yra ge-
ra. Kodel gi dabar žmonių liuosybė turėtų
ėion būti tolesniai varžoma?

Pasaulio skrituliai daug turi žemės.

Dievas tiek jos sutvėrė, kad visi gyven-
tojai gali pakankamai jos turėti. Kodel
gi iki šiam laikui tebuvo ji vien did-
turčių žmonių rankose? Tai-gi, lai gy-
vuoja laisvė ir lygybė mūsų žmonėse.
Lai Visagalis suteikia mums jėgų ir pro-
to viską išgaufi žmonėms kuogreičiausia.

PARAONAS: Ir mūsų žmonės lai bu-
na laimingi!

SĖJIKAS

MOKINTIS NĖRA VĖLU.

ATSIŠAUKIMAS.

Laikraščiai praneša, kad Connecticut valstybės gubernatorius Templeton ateinanti sausį baigęs tarnybą žada įstoti Yale universitetą studentu. Gubernatorius eina 55 metus.

Budamas gubernatorium jis didžiai ėmė interesotis psichologijos ir istorijos mokslais. Taigi, tuodu mokslu jis nori ir studijuoti lankydams universitetą.

Kiekvienam turi but suprantama, kad politikui arba diplomatiui būtina reikia giliai pažinti žmones — žmonių žiaus, protas pasidaro daug mikesnis. Tuomet žmogus yra liuosas nuo gyvenimo gedulių. Jis daug ką matęs, daug visko praleidęs, nekarta turėjęs karčių prityrimų. Kada jam gyvenimo niekas nedrumsčia, jis gali pasekmingai mokintis.

Bet ne tai mums svarbu. Reikia pažymėti faktas, kad toksai įžymus politikoj žmogus nori eiti mokslus. Be abejonės, gubernatorius Templeton atsiels tikslą, jei yra pasirijęs.

Mokintis — mokslus eiti, niekad nėra vėlu. Kas turi ištekliaus ir laiko, tas turi mokintis. Reikia visas gyvenimas mokintis.

Tas skaitosi tikrai išmintingas žmogus, kuris daug mokinasi ir vis daugiausia įsitikina, jog dar permažai žino ir trokšta vis dar daugiausia mokslo siekti.

Garsiųjų mokslininkų tarpe buta tokių, kurie vėlyvame savo amžiuje pradėjo mokintis ir savo mokslais pragarsėjo.

Yra faktas, kad kartais, žmogui atgyvenus pusę am-

šių dienų baudžiava tai spaudos vergūvė. Pražutis tai vi suomeni, kuriai stinga jėgų sukurti nepriklausomą spaudą. Užsigrįsti nuo jos įkurtuvių dabar, tai išniekinti mūsų politinę nepriklausomybę.

Draugai, Amerikos lietuviai!

1921 metais Sedos miestelio (Mažeikių apskrities) gyventojai, norėdami duoti galimumo savo jaunuomenei įsigyti mokslo šviesos, nežiūrėdami didelių išlaidų, įsisteigė 4 klasių vidurinę mokyklą (progimnaziją). Nesant miestelyje tinkamų mokyklai namų, buvo gauta iš valsčiaus savivaldybės murinis grūdų sandėlis, kuris buvo pertaisytas ir pritaikytas mokyklos reikalam. Dabar mokykla jau tvirtai atsistojo ant kojų; turi 6 mokytojus ir 114 mokinių, berniukų ir mergaičių, iš Sedos ir gretimųjų parapijų: Kalvarijos, Židikų, Renavo, Vaičiūčių, Barstyčių, Gadunavo, (Tirkšlių. Tačiau, norint mokyklą visai tinkamai pastatyti, daug ko dar trūksta: gimnazikai salės, darbeliams salės, sargui buto, knygynui ir mokslo priemonėms kambarių. Tam tikslui rengiamasi pristatyti mokyklos namams antrąjį aukštą, kuris kainuos apie 30,000 litų (3,000 dolerių). Be to mokyklai labai trūksta baldų, ypač suolų mokiniams, ir mokslo priemonių. Kasmet mokyklai laikiyti susidaro išlaidų apie 30,000 litų, iš kurių valdžia duoda apie 25,000 litų, o likusius vietas savivaldybės. Bet tiek valdžia, tiek savivaldybės, išleisdamos daug pinigų krašto po karo atstatymui, negali duoti mokyklai tiek lėšų, kad visiems reikams užtektų, ypač kai esti didesnių išlaidų: remontas, namų statymas ir t. t. Todėl šiuo ir krepiamės į Jus, broliai amerikiečiai, ypač išėiviai iš Sedos ir gretimųjų parapijų, prašydami paremti mus, kiek galint, aukomis, kad galėtume įstatyti mokyklą į tinkamas vėžes. Žinodami iš laikraščių Jūsų dosnumą įvairiems Lietuvos reikalams, tikimės, kad ir mus sušelpsite, už ką busime Jums labai dėkingi.

Vaidins "Rutos" rolę statant "Klaip. Julę" nedėl, Cicerioje.

Drauge krepiamės į Amerikos lietuvių organizacijas, prašydami mums pagelbėti, organizuojant aukų rinkimą ir jų persiuntimą Lietuvon.

Visas aukas prašome siųsti Sedos Valsčiaus Valdybai, pažymint, kad jos skiriamos vidurinei mokyklai, apie pinigų išsiuntimą, praneškite mokyklos direktoriui.

P. S. Kitus laikraščius prašome persispausdinti.

(Antspauda)

Mokyklos Direktoriat:

P. Micevičius,

Mokyk. Ukio Kom. nariat:

M. Augustinavičius,

Pedagogų Tarybos Sekret.:

A. Klemas.

Lietuva, Seda, Mažeikių aps. 1924 m., bal. m. 3 d.

PREKYBOS SUTARTYS SU SKANDINAVIJA.

S. m. vasario 17 d., Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeris pasikeitė su Švedijos vyriausybe notomis dėl prekybos ir šiaip ekonominių santykių sureguliuavimo tarpe tų dviejų valstybių. Minimas pasikeitimas notomis faktinai reiškia prekybos sutarties sudarymą, turi ypatingos reikšmės šiuo momentu vis didėjant ekonominiams santykiams tarp tų dviejų šalių. Sutartis paremta didžiausiu

palankumo principu ir paliečia trumpais bruožais netik abiejų susitarusių šalių piliečių prekybinį santykiavimą, bet taip pat aprūpina ir sureguliuoja laivininkystės, tranzito ir kitus klausimus bendrai liečiančius abi šalis. Bendrai remiantis didžiausio palankumo principu Švedija vis delto rezervuoja sau sutarty teisės teikti ypatingas lengvatas savo kaimynėms Danijai ir Norvegijai. O Lietuva iš savo pusės, rezervuoja sau tokias pat teises, kas liečia Suomiją, Estiją ir Latviją. Tada reiškia, kad ypatingas palankumas, suteiktas toms šalims, neverčia mus nusileisti iki tokio pat palankumo ir su kitomis šalimis. Prekybos sutartis su Švedija užbaigė mūsų Užsienių Reikalų Ministerijos ypatingos pastangos, kurios buvo dedamos dėl Lietuvos santykių sureguliuavimo su visa Skandinavija. Pirmieji buvo Danai, su kuriais prieita prie susitarimo. Po jų Norvegai, o dabar ir su Švedais. Mūsų sutartis su Danija ir Islandija (yra dvi atskiros sutartys) buvo padaryta 1923 m., liepos 18 d., ty. tą dieną pasikeista notomis tarp mūsų ir Danų Užsienių Reikalų Ministerijos, ir tuo būdu duota juridinio pamato tų dviejų šalių ekonominiams santykiams. Sutartis su Da-

ATMINK!

Borden'o išgaruodintas Pienas yra du syk maistingesnis negu paprastas pienas. Turit vartot Borden'o išgaruodintą Pieną per pusę su vandeniu, jei vartosit kaip paprastą pieną.

Jei turit savo receptą, kuris reikalauja smetenos, vartokit tiek pat Bordeno Pieno kiek reikia smetenos.

Bordeno yra tyras ukio pienas su smetona, palikta. Jo maistingumas padaro jį tinkamu ir kavai ir kepimui. Jei norit žinot kaip kepti ar virti su Bordeno išgaruodintu Pienu, išpildykite kuponą, pažėnklinant kokias pamokas norit, ir mes prisiusim dovanai.

Krautavininkas žino, kad Bordeno yra užtikrintas sveikas pienas, kuris patenkins pirktėjus. Dėko jį ir laiko.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS

Duona Sosis Pajai
Saldainiai Mėsa Pudingai
Zuvis Kūšėlės Sriuba
Vardas
Adresas Lith.

nija yra beveik identiška su paskutine mūsų sutartimi su Švedija. Paliešti tie pat santykiai, padarytos tos pat rezervacijos. Tas pat didžiausias palankumo principas ir čia yra pamatu, kuriais remiamas visą sutartis.

Sutartis su Norvegija, nors savo esme yra visai panaši į pirmas dvi sutartis, bet savo formale išvaizda skiriasi nuo jų tuo, kad kada pirmos dvi sutartys sudarytos pasikeičiant notomis, toji paskutinė

turi konvencijos formą tarp dviejų šalių. Josios formalus pavadinimai yra "Komer-cijos ir Norvegijos Konvencija tarp Lietuvos ir Norvegijos." — Sutartis buvo pasirašyta Kristijanijoje, 1923 m., gruodžio 21 d., ir š. m., sausio 15 d., buvo Norvegijos Parlamento ratifikuota. Mūsų Seimas turės ją irgi ratifikuoti, kas turės netrukus įvykti.

AR ŽINAI, KAD

Pagarbės pasaulio aviatorius Amundson nori pasiekti Šaurinį Polį, jau mašinas turi prirengtas ir trumpu laiku pradės savo kelionę? Ar žinia, kad kuomet rankai Helmar tai gauni geresnį skonį negu ruktant paprastą cigare-tą?

(Apr.)

SKAITYK "DRAUGĄ"

PLATINK "DRAUGĄ"

Juozas Švaistra. DABARTIES GYVENIMO KELIAS.

Paziūrėjus į viso pasaulio paskutiniųjų laikų gyvenimą, pamatysime, kad jis daro didelių bangavimų, kad jį lydi daug sukurių. Dar vos neseniai užgeso Didžiojo Pasaulinio Karo gaisras, dar nespejo nutilti jo iškankintų žmonių dejavimai ir žemėlė maitintojė sugerti išlieto šia karo audra žmonių kranjo, kaip su-siubavo naujos gyvenimo audros. Kiek jau buvo po to didžiojo karo manų visokių karų, kiek kilo revoliucijų, riaušių, bei šiaip visokių suiručių, anarchijų. Ir dabar štai paėmę skaityti laikraščius, nuolatos tēmykite, ką juose daugiausia rasite. Na, gi ten tai ir ten užmušė, išvogė, išplėšė; ten tai kilo riaušės, streikai; betvarkė; ten tai ir ten patys sau galą pasigarė ir taip be galo. Lyg tyčia prie to dar prisideda visoki žemių drebėjimai; ug-nekalnių išsiveržimai; van-

dens užliejimai ir jiems panašūs įvykiai. Žodžiu sakant, kaip pažiūri į žmonių gyvenimą, tai pama-tai, kad jame vietoj laimin-go gyvenimo, verda kaž kokia suirutė ir kas galų gale iš to suirutės išeis sunku iš-spresti. Visa tai gyvai parodo, kad žmonijos gyvenimui ko tai trūksta, ko tai reika-linga ir kad žmonija stengia-si išsiveržti iš tų gyvenimo painiavų į kuriuos ji yra į-sivėlus. Ji stengiasi praskini-ti sau tokius gyvenimo ke-lius, kuriais dalei tų geros, kaip asmeninio, taip ir visuo-meninio gyvenimo padėties. Bet kas žin ar žmonija vė-ržiasi išbristi iš gyvenimo pai-niavų tinkama linkme, ar ji kartais šitaip besiverždama kaip dabar veržiasi tik dar labiau nesusipainioja. Ką da-ve žmonijai ta visa paskuti-niųjų laikų veltynė?

Pastarųjų laikų nuopelnas yra tas, kad keleta tautų at-gavo sau laisvę, tapdamos ne-priklausomomis valstybėmis ir ištisioj eilėj valstybių įsi-

gyveno demokratinė valdymo si tvarka. Iš kitos gi pusės jei paimsime visas tų pasta-rųjų gyvenimo sunkumų au-kas, nuostolius ir kitas bai-senybes, tai čia nieko daugiau neįstengsime atsakyti kaip tik su širdies skausmu pasigrieb-ti už galvos. Bet kad dar vi-sa to kas buvo užtektų, tai but labai gerai. Priešingai pasirodo, kad to kas buvo žmonijai dar neužtenka. Vel-niškas pragaras ir toliaus gy-venime sau puotas kelia. Juk tik įsižiūrėkite gerai į gyve-nimą, o pamatysite, kad, ne-skaitant visų tų sumišimų, bendrai paėmus visas žmoni-jos gyvenimas sparčiai žing-sniais slenka žemyn. Gyve-nimo sąlygos vis daros sun-kesnės, dora žmonėse tirpsta, it ledas pavasariui besiar-tinant, prasikaltimų skaičius auga, įvairiausi gyvenimo purvai pradeda vis stipriau-leisti nagus į žmonijos širdį ir protą. Ir nejučiomis iškyla klausimas, kas gi bus? Oi, jei taip bus ir toliaus, tai žmoni-ja praras ne tik visas savo

taip sunkiai įgytas laisves, ne-priklausomybės ir demokra-tybes, bet ir pati, atspirausant, galą gaus. Juk kokia dabar pasaulyje yra Sodoma ir Go-mora, tai jau biauressnės ne-reikia. Trūksta tik ugnies visa tai išdegyti. Ir ištikru-jų tą ugnį pati žmonija sau ruošia, pati po savim prad-jo kurstyti. Kas gi daryti, kur išeitis iš šitos padėties rasti, nes kitaip žusime? Ir iš-eitis yra tik viena: kuogrei-čiausia reikalinga dvasinė, žmonijos sielų revoliucija. Reikalinga, kad žmonija pa-čiose savo sielos gėlmėse pa-justų tikrąjį savo gyvenimo tikslą ir tuos kelius kuriais ga-lima, to tikslo pasiekti; ir kad ji pasirūpintų tais keliais prie-ano tikslo eiti. Kas gi šitą tikslą ir kelią gali nurodyti? Tik tikėjimas religija tai ga-li parodyti. Mums lietuviams katalikams tai aiškiai nurodo Katalikų Bažnyčios skelbia-mas Kristaus mokslas. Pali-ko tik šitas kelias, nes kitu keliu eidama žmonija jau pri-ėjo bedugnės krantą. O šitas

GYVULIŲ SKERDYKLOS LIETUVOJ — "MAISTAS."

"Maistas" pastatytas už Nemuno, Suvalkų pusėj (ties Aleksotų). Ligi pat sandėlių prieina plataus geležinkelio begiai. "Maistas" aptvertas aukšta medine tvora; vidury pastatytas ilgiausias trobėsis, kuriame sutilpo skerdyklos ir šaldytuvai, grėta jo — antras trobėsis: mašinos, šale jo 52 mtr. kaminas, toliau: keletas ukio trobėsių, arklydė. Sta-tomai dar: didelis vandentrau-kis ir dviejų aukštų kontora. Pirmame triobėsy — paukš-čių skerdykla, kurioj galima į dieną paskersti iki 2,000 paukščių (1923 m. — maximum 2 008; praeitais metais "Mai-sto" Bendrovė paskerdusi ar-ti 25,000 žasų. Čia pat įvai-rios specialės mašinos, pav-

plunksnoms sortiruoti. Mašinos visai naujos, dar nepa-naudotos. Plunksnų sandėly — gan daug plunksnų sumesta. Toliau: raguotų kutės; iš ten durys veda į pačią sker-dyklą, kurioj raguotieji skerd-žiami, pasveriami ant tam tikrų blokų. Nuėmus odą, mė-sa tam tikra blokų sistema perduodama stačiai į tam tikrus vagonus. Paskersti ga-lima į dieną 150—200 raguo-tųjų. Vienok pasirodė, kad raguo-čių skerdimas pas mus neap-simoka: mėsa labai bloga, ek-sportui visai netinka. Vieton to manoma užsūmti kiaulių skerdimu. Tuotarpu kiaulių skerdimui panaudoja-ma raguotų skerdyklą. Tik pradėta statyti kiaulių skerdykla, kurioj kas dien ga-lės būti paskerstos 75 kiau-lės. Sistema Taylora, priimta Amerikoje, ir čia norima pri-taikinti: kiekvienam darbi-ninkui sumanyta pavesti la-bai siaurai apręstą darbą.

Prie skerdyklos statoma dide-lis šaldytuvas. Šiam skyrui mašinos dar nenupirktos. Antrame aukšte (iš pirmo-jo į antrąjį aukštą liftas) — konservų gaminimas. Pradė-tos gaminti blėkinės, bonkos; tam reikalingos mašinos jau veikia. Be to, čia katiluose gamina-mi konservai, klijus (iš ra-gų); čia irgi pečiai dešronis rudyti, mašinos dešronis ga-mininti. Apačioj — dešrų sandėlis, kiaušinių sandėlis. Antrame trobėsy — maši-nos, pečius, rusis pilnas van-dens, nes kanalizacija silpnai veikianti. Šale — odų sandėlis ir le-dai, šiandais apdėti. Bendrai — sumanymas grandiozinis. Tik liko dar labai daug ką padaryti, kad visai užbaigtus. Ir jei visas pastatymas, kaip sakoma, kainavo arti 10,000,000 litų, tai reikia pasakyti, kad daug milijonų dar turės užbaigimas kainuoti.

BLAIVYBĖS DIRVA

DEGTINĖS KONTRABANDA AMERIKON.

Iš Anglijos ir Škotijos praneša, kad iš ten alkoholinių gėrimų siuntimas (eksportas) į Atlantiko vandenyno (netoli Amerikos) dalis žymiai sumažėjęs.

Tečiau to eksporto sumažėjimas nereikia, kad degtinės kontrabanda Amerikon būtų panaikinta. Kontrabandininkai veikia. Praturtėje, paliauja veikę ir jų vietą tuojau užima kiti.

Tų dalykų žinovai sako, jog šandie tikroji situacija yra tokia, kad dabar daug uždrausto alkoholio iš Amerikos siunčiama į Britanijos salas. Tą iš Amerikos pasiūtą alkoholi salose kiek išvalo, iš jo pagamina neva degtinė, supilsto į butelius ir vėža atgal Amerikon kaip tikrąją Škotijos degtinę.

Dalykas tame, kad Anglijos ir Škotijos degtinė nėra pigi. Kad tuotarpų "sausioj" Amerikoje gaminamas nuodingas alkoholis yra šandie nebrangus ir kontrabandininkai iš jo sugeba pagaminti daug degtinės.

Tame ir gludo priežastis, delko iš Anglijos ir Škotijos degtinės eksportas žymiai sumažėjo.

AR LIETUVA BŪS BLAIVININKŲ ŠALIS?

Lietuvos blaivinimo klausimu.

(rašo "Pielietis" Kauno "Vienybėje.")

Dabar socialistai sutvėrė savo sveikatos ir Blaivybės Dr.ją; net žydai, kaip mato si iš laikraščių, mano sutverti "Žydų Abstinentų Dr.ją". Katalikų veikimas: per susirinkimus, prakalbas, paskaitas, vaidinimus, spaudą, demonstracijas, parodas, lapelius, plakatus, blaivius pokylius ir tt. Kiek čia tai švelniai kovai išaikvota ir tebeaikvojama jėgos, pinigų, žy-

gių, triuso, o girtybė vis labiau ir labiau pas mus plėčias; ir prieini žmogus prie aiškos išvados, kad vien šitoki švelni kova nenublaivins mūsų krašto; ypač mūsų valdžiai "pro pirštus" žiurint į tą kovą. Čia gal pagelbėti tik griežtai, aštri operacija, visiškas svaigalų uždraudimas.

Juk ir pas mus, Lietuvoje, pradžioje praužusio karo beveik per metus veikė griežta prohibicija, — rusų visiškai uždraudimas; na, ir sekmingiausiai buvo prablavinęs net ir tikruosius girtuoklius: buvo ramumas, išvengta betvarkės, išsišokimų, atsirado pas kožną kišenėje rublis; net veidai žmonių atsimaiš — pasidarė gyvesni, ryškesni. Šalininkai idejinio nublavinimo ty. tie, kurie eina vystymosi keliu, ir visiškai uždraudimo priešininkai mėgsta įrodinėti, kad mūsų kraštui apsišvietus, sukurtojus, toji garbinga priešalkolinė kova palengvės, spartiau žengs pirmyn. Deja, patyrimas, kad ir toje pačioje Amerikoje, tos nuomonės nepatvirtina; prieg tam, klausiu, ar dabartinė mūsų šviesuomenė negeria; visai blaivi, ir vėl klausiu, ar šios kartos jaunuoju iš mūsų mokyklų išėjusi bus kilnesnė.

Numanau! Juk Amerikoje pilna įvairiausių gerai pastatytų, visiems prieinamų bei privalomų mokyklų; tai kodėl čia piliečių nublavinimui buvo reikalingas visiškai uždraudimo įstatymas? Mūsų valdžios mokyklos, sulėgus jas su Amerikos, aišku — tik mizerija; ypač dabar, kada mūsų valdžios mokyklose vaikai dažnai dar gadinami, bet neauklėjami. Mūsų gimnazijos (žinoma, ne be išimčių) vedamos dažnai prieštikiškinėje pasaulėžvalgoje, tad busimoji šviesuomenė girtys bebeskaitys blogu daiktu. Moksleivių bei "Pavasario" organizacijų silpnutės abstinentų kuopelės kovoje su ga-

lingu blaivybės priešu, aišku, mažai ką gali nuveikti kad, "blaivybės" klausime, kaip sakiau, mūsų vyriausybė "pro pirštus" žiuri. Bet mano išmanyta, net ir mūsų valdžiai prisidedant prie blaivinimo mūsų krašto, kolei patį valdžiai pardavos savo "valstybinę" monopoliją, alkoholis vis bus pateisinamas. Del tos pačios priežasties, nors įstatymai ir būdžia slaptaisiais smulkais, bravarinukais, spirito šmugeli, bet žmonės mano valdžiai neteisingai kinbant — būdžiant: visai kas kita būtų veikiant griežtos prohibicijos (uždraudimo) įstatymui.

Bet čia, mūsų krašto neimėi, susidarė labai stipri opozicija: vyriausybė ir bravarininkai. Bravarininkams rūpi tik savo kišenės. Vyriausybė mano palaikyti biudžetą.

Bet nereikia užmiršti, kad laikinas pelnas iš girtuoklavimo nesą praeitį visai tautai. Taigi reikia rimčiau pažvelgti į Lietuvos blaivinimą.

KONGRESMONAI APIE PROHIBICIJĄ.

59 kongresmonai kituomet įdavo Kongresui rezoluciją, kad Volsteado įstatymas būtų sumodifikuotas, kad šaliai būtų grąžintas vynos ir alus.

Kongreso juridinis komitetas balandžio 21 d. pradėjus išklausiėjimus kas link to įstatymo sumodifikavimo. Ar komitetas baigė savo darbus, nėra žinių. Tik išspradžių buvo žinoma, kad komiteto nariai nepalankiai atsinešė prohibicijos priešų lūpynus.

Tečiau tie 59 kongresmonai darbuojasi, kad Volsteado įstatymas būtų modifikuotas. Kongresmonas McGregor iš New Yorko valstybės viešai tvirtina, kad 18-asis amendmentas visoj šaly padau ginio piktadarybes. Kriminaliniai prasižengimai kaipo didžiausia vilnis užlieja visą šalį, pažymi tas kongresmonas. Tai visa sulaukyti likusi šiandie tik viena priemonė — sušvelninti įstatymus.

Tasai 18-as amendmentas milijonų gyventojų širdyse pakėlė maištą dvasią. Pakėlė tikras armijas šnipų, agentų ir biurokratų. Privertė armiją ir karo laivyną pakilti civilen kovon. Pagaliau tas prohibicinis amendmentas panaikino pasitikiėjimą valdžiai.

Jei jau kongresmonas taip viešai "garbina" prohibiciją, tai kaip ją turi "garbinti" visi tie, kurie šandie nuo jos kenčia, žiūmet nuo "naminės" daug nuodijasi, kuomet pamisėlių skaičius eina didyn.

Pranešimas blaivininkų kuopoms. Šiuomi pranešų gerb. Blaivininkų kuopoms, jogei Blaivininkų Centro Iždininkės tapo permainingas antraštas. Todelei meldžiū kuopų rastiūnų ir Centro Valdybos nariū laikytis naujo antrašo, ar laiškas ar kokiais reikalais, malonėkite kreiptis sekanciai:

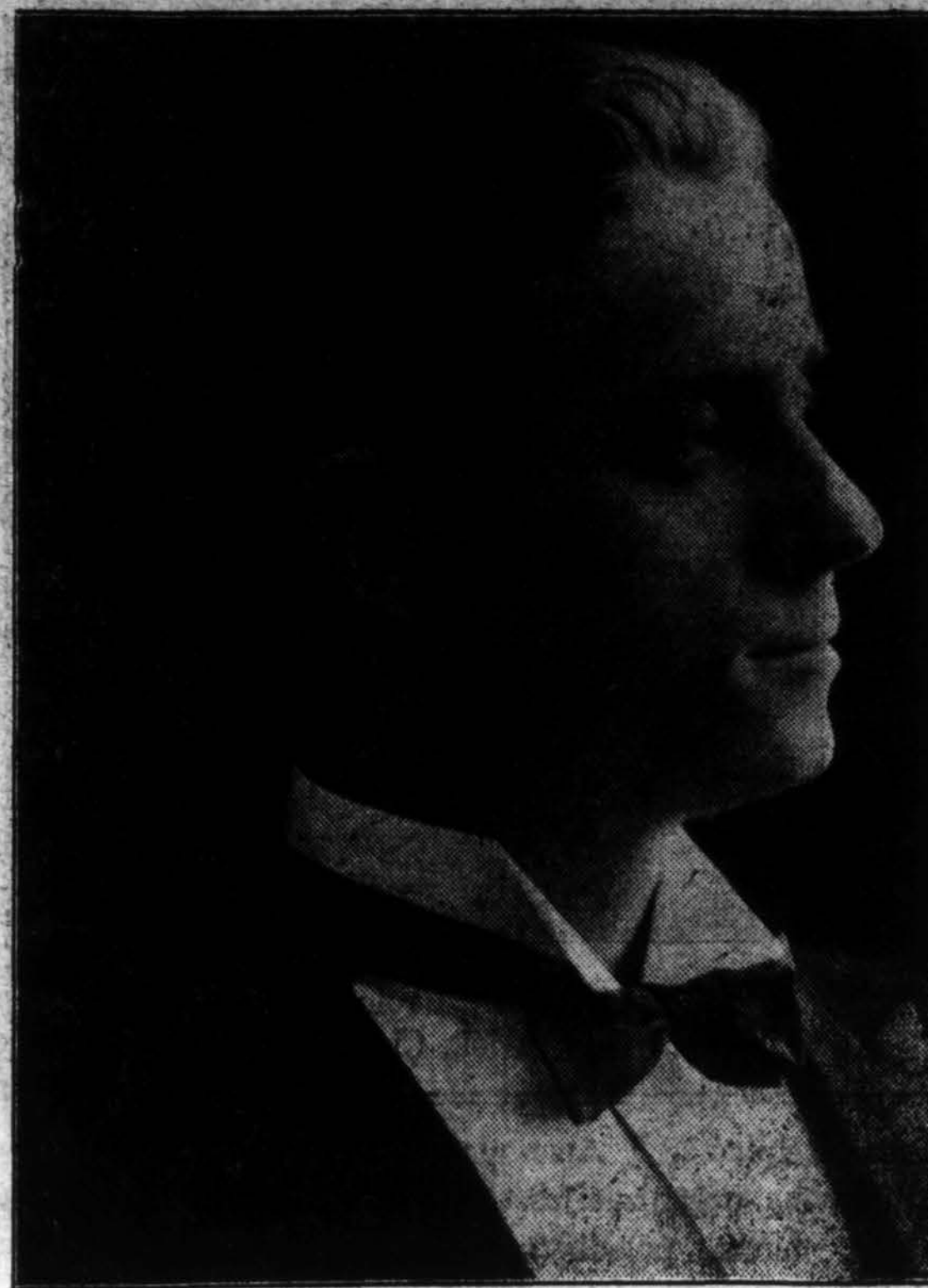
O. Sidabrienė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.

Be ateivijos reikalų, be įvykusių ateivijos įstatyme atmainų, be kitų praveštų įvairios rūšies įstatymų, Biuras dar paduoda daug informacijų ir faktų apie kitus visokius reikalus, kokių čia yra galybė.

Platus darbo laukas.

Informacijų Biuro darbams didelę ir brangintą pagalbą duoda svetimos kalbos leidiniai laikraščiai. Tie laikraščiai mielū nora padeda kuotarp ty daiktų, kurie yra tikinami čia gimusiems žmonėms, ir ty daiktų, kurie yra geriau pažintiems ateiviams. Viena

JONAS RAMANAUSKAS, Tenoras.

Vaidins "Baltraus Kuklio" rolę statant "Klaipėdos Julė" geg. 11 d. Cicerioje.

kėlė maištą dvasią.

Pakėlė tikras armijas šnipų, agentų ir biurokratų. Privertė armiją ir karo laivyną pakilti civilen kovon. Pagaliau tas prohibicinis amendmentas panaikino pasitikiėjimą valdžiai.

Jei jau kongresmonas taip viešai "garbina" prohibiciją, tai kaip ją turi "garbinti" visi tie, kurie šandie nuo jos kenčia, žiūmet nuo "naminės" daug nuodijasi, kuomet pamisėlių skaičius eina didyn.

PRANEŠIMAS BLAIVININKŲ KUOPOMS.

Šiuomi pranešų gerb. Blaivininkų kuopoms, jogei Blaivininkų Centro Iždininkės tapo permainingas antraštas. Todelei meldžiū kuopų rastiūnų ir Centro Valdybos nariū laikytis naujo antrašo, ar laiškas ar kokiais reikalais, malonėkite kreiptis sekanciai:

O. Sidabrienė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.

MIEGO REIKSMĖ.

Normaliai žmogus turėtų miegoti 8 valandas paroje, jei norėtų būti sveikas ir jaustis stiprus. Po sunkaus dienos darbo žmogaus organizmas nusidėvi. Ir tik miegas išnaujo gali organizmą sustiprinti.

Kas dažnai jaučia galvos skaudėjimą, kas turi vidurių užkietėjimą, kas dėl menkiesko persišaldo arba jaučiasi apilęs, toksai tuojau turi atsiminti taisyklę: "reguliariai turi miegoti 8 valandas paroje."

Šin klausiman atsakymas kai kam gali pasirodyti menkas daiktas. Tečiau atsakymas dažniausia yra žmogaus sveikatai raktas.

Žmogui išsimiegojimas yra didžiai svarbus dalykas. Miegas yra mūsų gyvenime tuo laiku, kuomet atsisavina mūsų nudėvėtas kumas. Juk miegame, kad duoti kunui reikalingo atilsio. Miegant kūno celės ir audiniai atsisavina ir organizmui suteikiama

naujų spēkų tolesniam darbu.

Kuno sudėtis.

Žmogaus kuno sudarytas iš daugybės, taip vadinamų, celų. Tų celų grupės sudaro audinius, gi audiniai kuno organus. Tos celės ir audiniai nusidėvi, kitaip tariant, naikina, kuomet žmogus dirba. Sudaukintos celės patenka kraujan ir iš ten per odą, plaučius ir alsavimo organus išeina laukan.

Kiekviena žmogaus mintis ir kiekvienas kuno pasikruti nimas naikina celus. Kuo sunkesnis darbas, ar jis būtų fizinis ar protinis, tuo greičiau ir daugiau celų naikina, tuo daugiau jų patenka kraujan. Tos celės kraujan paskui savę patraukia ir kai kokias nuodingasias medžiagas.

Kad palaikyti toliaus gyvenimą, kad būtų žmogui sveikam, būtina reikia nykstančias celas atgaivinti arba jas pamaityti naujomis.

Tą atpildymą žmogus atlieka maitindamasis, alsuodamas šviežiu oru. Tečiau didžiausias ir svarbiausias celų atpildymas sėka žmogui miegant. Miegant žmogaus kuno pilnai atsisavina.

Miego svarbumas.

Iš to visa kiekvienas gali suprasti, kad miegas žmogaus gyvenime lošia didžiai svarbią rolę. Bet tas miegas turi būti reguliaris ir nepertrumpas. Jei miegas pertrumpas, kuno atgaivinimo procesas negali būti atliktas ir tinkamai užbaigtas. Paskėmė to bus nuolatinis nuosėmas, kuno silpnumas ir netikama atspara.

Kuomet gi žmogaus kuno atspara yra silpna, tuomet prie žmogaus lengvai gali prikibti įvairios ligos. Miego valandų kiekybė ne visiems gali būti lygi. Vieni žmonės savo kūną gali atgaivinti trumpesniu miegu, kiti reikalingi ilgo miego.

Bet šiandieniniame begalo įtemptojo gyvenimo amžiuje žmogui darbininkui reikia miegoti arti 8 valandų paroje, jei norima atgaivinti darbu nudėvėtą ir nukamuotą kūną.

tuojau pasiūnčiamas pas teismo klerką paduoti prašymą pilietybės sertifikatai gauti.

Bet jei naturalizacinis egzaminatorius prisiūstoj aplikacijoj rastų bent kokių klaidų, ty, neatatinkamų atsakymų į klausimus, tuomet jis rašo laišką aplikantui ir išaiškina, ką jis turi pataisyti grąžinamoje jam aplikacijoje. Aplikantas pataisais aplikaciją gali ir vėl per paštą pasiusi egzaminatoriui, jei nenori gaisinti laiko, jei užimtas darbu ir patsai negali pristatyti.

Kuomet aplikacija priimta ir aplikantas išegzaminuotas ir turi padavęs prašymą gauti pilietybės sertifikatą, tuomet, praėjus 90 dienų, aplikantas painformuojamas, kokią dieną ir kokiū laiku jis turi stoti teisman su liudininkais galutinam egzaminavimui. Tuomet jau teisėjas patsai atvirame teisme klausosi egzaminavimo.

Palengvinimai yra tame, kad seniaus buta daug vargo su aplikacijomis. Aplikantui

na, jei norima gauti naujos energijos tolesniam fiziniam ar protiniam darbu.

Del perturmpo ir nereguliaro miego, taigi, dažnai ir pakyla galvos skaudėjimas, vi durių užkietėjimas ir kitoki nesmagumai. Tai vis ženklai, kad žmogus privalo pataisyti apie savo sveikata. Kitaipgi gali sulaukti blogų pasekmių.

Gydytojas.

LIETUVIŲ KALBA.

Yra viena kalba kurią aš myliu ir kalba. Ta kalba man brangesnė už patį auksą. Kad kas man suteiktų viso pasaulio deimantus tai ir tuomet tos kalbos nenupirktų. Yra tai kalba plati, graži, aiški. Nors šiandiena ji ką tik padubus bet neužilgo ji skambės skersai ir išilgai!

Daug yra, kurie laiko ją už nieką. Svajoja apie ką ten kur niekad neregėjo. Sustokite ir paklauskite savęs: ar yra kas brangesnio už akies lietuvių? Ir jeigu rasite tai zinokite, kad esate išgamomis mūsų brangiausios Tėvynės Lietuvos. Jeigu mūsų tėvai gynė ją; ar mes eisime prieš juos? Ar mes žudysime tą liežuvi, kars per tiek amžių skambėjo? Ar mes paduosime tą gražiausią kalbą, kad ji pražūtų? Tikrai ne! Mes jos nepaduosime! Mes ją kalbėsime, gersime ir mylėsime! Lietuvių kalba tęskamba visur kur eisime!

Sauhitė.

TARPT. GELEZINKELIŲ SAJUNG. KONFERENCIJA.

Š. m. balandžio mėn. 23 d. Florencoj įvyko Tarptautinės Geležinkelinių Sajungos konferencija. Susisiekimo Ministerijai į tą konferenciją siuntė inž. Joną Sabaliauską.

AR ŽINAI, KAD

Premier MacDonald išleido Pasargą Sovietų delegatams, kad jie nevarytų Bolševikinės Propagandos Anglijoj! Ar žinai kad Helmar Turkiški cigaretai yra padaryti 100% grynai Turkiško tabako, kuris kaip tik yra geriausias tabakas cigaretais. (Apr.).

INFORMACIJŲ BIURO DARBAI.

Paduoti ateiviams praktikių žinių apie Ameriką ir gelbėti jam jo sunkenybėse, kokios iškyla jam atsiradus svetimojo šaly ir svetimų žmonių tarpe — tai svarbiausias tikslas, kurio siekia Amerikos Informacijų Biuras (Foreign Language Information Service).

Tie visi amerikoniai, kurie gimę svetur, bet čionai atvykę kaip suaugę arba budami vaikais, be abejonės, palankiai atsineš į to Biuro darbus. Iš savo pačių patyrimo jie atsimins kai kurias sunkenybes, kokias jie kituomet čia turėjo pergyventi atsidurę svetimų žmonių tarpan.

Didžiūma ateivių visuomet pereina įvairias sunkenybes. Tiems visiems tas amerikoniškas Biuras mėgins gelbėti.

Kalbos klausimas.

Šioj šaly gyvena keletas milijonų vyrų ir moterų, kurie nekalba angliškai ir daugelis

jų nemoka skaityti. Tie visi žmonės savo dvasia gali būti geras ir labai naudingas amerikoniais, tečiau kalbos nepažinojimas nebeleidžia, ty, juos apskunkina siekti čia aukštesnio visuomenėje laipsnio. Del kalbos nepažinojimo jų didžiūma neturi supravimo nei apie pilietines teises ir priedermes.

Prieš tą kalbos nebežinojimo mūro sieną minėtas Biuras šandie daugiausia ir kreipia savo atakas.

Ir štai kokiū būdu tas atliekama: Svarbiausios apie Ameriką informacijos ir stambieji faktai spausdinami ty ateivių įgintajai kalba ir tie raštai jiems dalinami, arba per jų laikraščius skelbiami.

Paduodamos reikalingos žinios.

Čia apkalbamas Informacijų Biuras darbuodamasis nemato principinių skirtumų tarp ty daiktų, kurie yra tikinami čia gimusiems žmonėms, ir ty daiktų, kurie yra geriau pažintiems ateiviams. Viena

nus ir kitus mato lygybės teisių šviesoje. Juk kaip tie, taip kiti darbuojasi už savo buvio pagerinimą, apie nuosavų namų įsigijimą ir savo šeimynų išlaikymą.

Ir toji priežastis delto deiduoja, koki straipsniai ir komunikatai būtų tinkamiausi. Tos, tad, rūšies raštai pirmiausia gražiai sustatomi angliškai, paskui verčiami į įvairias kalbas.

Be ateivijos reikalų, be įvykusių ateivijos įstatyme atmainų, be kitų praveštų įvairios rūšies įstatymų, Biuras dar paduoda daug informacijų ir faktų apie kitus visokius reikalus, kokių čia yra galybė.

Platus darbo laukas.

Informacijų Biuro darbams didelę ir brangintą pagalbą duoda svetimos kalbos leidiniai laikraščiai. Tie laikraščiai mielū nora padeda kuotarp ty daiktų, kurie yra tikinami čia gimusiems žmonėms, ir ty daiktų, kurie yra geriau pažintiems ateiviams. Viena

rie tuos laikraščius skaito. Išspradžių, kuomet Biuras buvo įkurtas, laikraščiai kas mėnesis atspaudindavo po 50,000 žodžių informacijų ir naudingų nurodymų.

Bet kuomet šandie Biuras turi išvystęs savo veikimą, laikraščiai kas kiekvienas mėnesis jau paduoda po 2,200,000 žodžių.

Ir tos visos informacijos neturi jokio kito pašalinio tikslo, kaip vieni tikrų faktų padavimai.

Daugians 800-ams laikraščių Biuras pristato straipsnių, turi susisiekimų su didžiulėmis svetimsalių organizacijomis, nesą pagelbos net individualiems svetimsaliams, jei tie Biuran kreipiasi.

PILIETYBĖS REIKALAI.

Tiems svetimsaliams, kurie nori palikti Suv. Valstybių piliečiams, Naturalizavimo Biuras paskelbė šiokių-tokių palengvinimų. Tie palengvinimai visur jau vykunami. Tie palengvinimai yra štai

kame:

Tas svetimsalis, kurs turi pirmuosius pilietybės raštus ilgiaus dviejų metų (bet ne ilgiaus 7 metų) ir kurs Suv. Valstybėse išgyvenęs penkerius metus, gi duotoj valstybėj vienerius metus, norėdamas gauti pilnos pilietybės sertifikatą, gali parašyti laišką apskrities teismo, ar federalio teismo klerkui, idant prisiūstų aplikaciją No. 224.

Teismo klerkas pasiūsi reikalingą aplikaciją į namus per paštą. Gavęs aplikaciją reikia ją atsargiai išpildyti, ty, parašyti aiškiai atsakymus. Po to tą išpildytą aplikaciją su savo pirmutiniais raštais bendrai pasiūsti Naturalizariniam egzaminatoriui, kurio adresą padėtas ant aplikacijos.

Naturalizacinis egzaminatorius gavęs aplikaciją peržiūri, ar atitinkamai ji išpildyta. Jei taip, tai painformuoja aplikantą, kada jis su dviem liudininkais turi pribūti pas jį išegzaminavimui. Po to išegzaminavimo aplikantas

tuojau pasiūnčiamas pas teismo klerką paduoti prašymą pilietybės sertifikatai gauti.

Bet jei naturalizacinis egzaminatorius prisiūstoj aplikacijoj rastų bent kokių klaidų, ty, neatatinkamų atsakymų į klausimus, tuomet jis rašo laišką aplikantui ir išaiškina, ką jis turi pataisyti grąžinamoje jam aplikacijoje. Aplikantas pataisais aplikaciją gali ir vėl per paštą pasiusi egzaminatoriui, jei nenori gaisinti laiko, jei užimtas darbu ir patsai negali pristatyti.

Kuomet aplikacija priimta ir aplikantas išegzaminuotas ir turi padavęs prašymą gauti pilietybės sertifikatą, tuomet, praėjus 90 dienų, aplikantas painformuojamas, kokią dieną ir kokiū laiku jis turi stoti teisman su liudininkais galutinam egzaminavimui. Tuomet jau teisėjas patsai atvirame teisme klausosi egzaminavimo.

Palengvinimai yra tame, kad seniaus buta daug vargo su aplikacijomis. Aplikantui

reikėdavo gauti aplikaciją ir paskui ją pačiam pristatyti egzaminatoriui. Jei rasta aplikacijoje klaidų, tai jam buvo grąžinama. Prisieidavo pataisyti ir vėl pačiam atvežti. Tuo būdu buvo daug laiko gaisinama, del techninių klaidų daug aplikantų buvo atmetama, prisieidavo rašinėti ir perrašinėti. Šiandiegi taip nėra. Techninės klaidos tuojau pataisomos ir kitos klutys lengvai pašalinamos.

Per praėjusius penkerius metus 101,646 aplikantams atsakyta suteikti pilietybės sertifikatai. Iš tų 85,000 buvo tie aplikantai, kurių aplikacijos atmetos del vieno techninių klaidų, kokias būvo gauti pataisyti ir visokias klutis pašalinti. Tečiau tas nepadaryta. Šiandiegi jau bus kitaip.

Delto, Suv. Valstybių piliečių palikti nėra sunkenybių, jei žmogus moka rašyti, angliškai susikalbėti ir turi progos susipažinti su šalies konstitucija.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CICEROJE

Pirmą kartą Ciceros istorijoje toks atsitikimas.

L. Vyčių Chicago Apskričio Choras, su savo puikiai išlavintu ir rupestingai prirengtu puikiausiu veikalu lietuvių kalboje "Klaipėdos Jule" atsilankys pas mus. Visi eisime pasigrožėti linksmų dainų, ir gražios melodijos didelės orkestros, kuri yra tam veikalui pritaikinta. Šis veikalas buvo pasekmingai perstatytas Aryan Groto teatre, mieste. Dabar mes ciceriečiai pirmi turėsime laimės turėti pas save pirmiausia, pralenkdami kitas Chicago kolonijas. Garbė Ciceros Vyčių 14-tai kuopai už jos

rupestį ir pasidarbavimą su teikiama mums ciceriečiams, tokį perstatymą. Su nekantrumu laukiame nedėlios, 11 gegužės, nes tą dieną pamatysiu Klaipėdos jureivius ir girdėsiu jų dainas, apie 60 jaunų dainininkų rupestingai ir su dideliu pasišventimu prirengtų per p. A. Poeį.

Tai geriausio eiti nevalgus ir kitką užmesti į šalį, negu kad praleisti šią laimės progą.

Išgirsiu Klaipėdos Jule, malonių balselių dainuojant. Taipgi jos drauges ir draugus, jų mylinčius, jų apdairuojant. Aš esiu, tu esi, jie eis. Tai mes visi eisime nedėlios vakare. Bet aš esiu anksti, kad nereiktų už durų stovėti ir gailėtis.

Gintaras.

ATSIDARĘ NAUJAS PAINT ŠTORAS

CICEROJ

Užlaikau geriausias rūšies malonų prirengtų, ir neprirengtų malonų, taipgi turėsiu aliejus, ralionais ir pugalionalais, gražių sienoms išpuosti popierus ir visokių smulkių geležinių reikmenų.

STANLEY BUKAUSKAS

1447 S. 50th Ave. Cicero.
iš užpakalio
Phone Cicero 8003

WESTVILLE, ILL.

Vieša padėka.

Šiuomi reikiu nuoširdžios padėkos vietinės kolonijos lietuviams, pirmiausia gerb. klebonui kun. Brigmanui, p. Juozui Kudirkai panešusiems visą našta sunkaus darbo įrengime mano koncerto. Taipgi visoms ponitėms, panešėms, Liet. Vyčių jaunimui, draugijoms ir visiems skaitlin

gai atsilankiusiems westville čiams ir svečiams iš apylinkių visiems taru savo nuoširdų ačiū.

Nuoširdžiai ta visa atjaušdamas negaliu nepasivylinti, tais įspūdžiais, kuriuos čionai patyriau. Kiek kartų neaplankiau jums, tiek kartų pas Jus sutikau tikros užuojautos, tikro lietuviško priėmimo. Jus pridavėt man daugiaus jėgų ir gero uopo toliaus dirbti. Taigi dirbsiu ir westvillečius gražiai minėsiu.

Justas Kudirka.

SKAITYTOJŲ BALSAI.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKO KLAUSIMU.

Gerb. unoji Redakcija: —

Daugybė "Draugo" skaitytojų yra prisipirkę L. Z. B. šerų ir su nekantrumu laukia kokios nors žinėlės apie minėto banko likimą. Štai dabar kun. Jonas Žilius, po ilgo tytylėjimo, atsiliepė ir parašė man lašką, kuriame Žemės Banko klausimą šiek tiek nušviečia. Manau, jog gerb. Redakcija neatsisakys suteikti savo skaitytojams žinelių apie nelemtojo Liet. Žemės Banko stovį.

Kun. N. J. Petkus.

Štai kun. Jono Žiliaus laiško kopija:

L. Z. Banko klausime nėra šau į laikraščius, nesiteišinau. Butų reikėję užvesti kiurėčius su valdžia, ką mus suvydė — atsiskakė nuo užtvirtatų Banko įstatų, nuo dalyvavimo ir kitus įstatus sutrukė. Da ir dabar tie, trys syk pertaisyti, Seime kur užkisti guli. "Jus Amerikiečiai, su savo doleriais norite Lietuvos laukus užgrobti."

O mes sulig įstatynų sutiksime už 6% dividendus metams prie Žemės Banko prigulėti. Dabar ukininkai moka 30% ir 40% metanis. Kam! Ar Amerikiečiams! Daugiausiai žydams.

Markei nukritus, nebuvo ką Bankui užsiimti. Laukiant, Valdžią buvo priversta steigti Hypotekos (t. y. Žemės) Banką. Girdėjau, su mažais perkeitimais, paėmė tuos pačius Žemės Banko, p. Blyko surašytus įstatus. Banką steigia, kaip ir pirma valdžia. Kiti privačiai gali prisidėti.

Kamne susitvėrusi L. Z. Banko reikalams valdyba: p. p. Yčas, P. Vileišis, Malinowskis ir aš, padavėme raštą L. Z. Banko vardu Izdo Ministeriui pareikšimą, kad norime prisidėti prie steigiamoj Hypotekos Banko. Priėmė. Aš dien kalbėjau su Ministeriu Petručiu. Sakė dar gal prieš Velykas, ar tuoj po Velykų kvies steigiamąjį susirinkimą, į kurį kvies ir mane. Dabar bus laikas pakelti klausimą kokiais pinigais ir kiek bus mums išmokėta skola. Dabar bus laikas ir Lietuvos valdžiai pareikšti, kaip ji su mumis pasielgė ir kad ji už savo pasielgimą yra atsakominga. Žodžiu, L. Z. Banko klausimas turės būti išristas.

Asmeniškai, aš savo nuošaliu nesigailiu. Mano tikslas buvo prigulėti Lietuvos nepriklausomybei ir Lietuvos žmonėms. Tėrinimas Banko buvo man proga važinėti po Amerikos lietuviškas koloni-

jas ir raginti visur žmones, kad reikalaujant laisvos Lietuvos tada, kada dar daugelis iš tų ponų, kurie mūsų auką pranti atsiskakė, dar buvo Rusijoje ir tikėjo į caro galybę. Taigi, svarbiausias idealas tai patarčiau eiti prie daktarų, pasiektas; bet gaila tų žmonių, kurie tikėdami mano žodžiams dėjo pinigus, kad lengvomis sąlygomis prigelbėjus Lietuvos ukininkams. Visų skolintų pinigų jau vis tiek neatgausime. Tai gi aš pareiškiu Lietuvos valdžiai ir turu paėmęs advokatą p. Vileišį, su kurio pagalba dabar vėl pareiškiu, kad valdžia kaip atlyginimą, pavestų mumis sutvarkyti Hypotekos registraciją, kurios dar Lietuvoje nėra. Kol neuždėrsime tiek, L. Z. Banko akcininkai gautų po pilną akciją.

Aną dieną užsiminiau apie tai ministerių pirmininkui Jis nutylėjo. Mes vistiek klibinsime toliaus.

Jonas Žilius.

ZINIOS IS DETROITO.

40 Valandų Atlaidai.

Bal. 27, 28 ir 29 dd. šv. Jurgio parapijoje atsiuvo 40 valandų atlaidai: svečių kunigų buvo daug, pamokslus sakė gerb. kun. V. Vileišis, kun. Džigmanas ir kun. Gervickas.

Rupesėn gerb. kun. J. Čičausko visados atsilikimo iškilmingai atlaidų iškilmė. Sešerys labai puikiai atlikti išpuošė. Choras gražiai giedojo. Žmonių kasdieną buvo kupinai ir net buvusių laisvų daugelis apvyzo. Tas parodo, kad Detroitė katalikai žymiai tvirtėja. Tai dėka gabiems klebonams, kurie gražiais pavyzdžiais su žmonėmis darbuojasi.

"Draugas" už organą.

Sv. Juozapo draugija nutarė imti "Draugą" už organą. Toks draugijos nutarimas labai pavyzdingas kitoms draugijoms. "Draugas" kaip katalikų dienraštis visada pilnas įvairių žinių bus labai naudingas kiekvienam nariui.

Garbė sv. Juozapo draugai už žengimą prie šviesesnės ateities ir reikimo katalikiškos spaudos.

Naujas Kunigas.

Sergant kun. J. Jonaiciui, jo vietą sv. Petro par. užima

DAKTARO ATSAKYMAI.

(Tas nuo 2-ro pusl.).

leija, taigi šie nemažai pagelbėtų.

3. Jei esi gelta aptrauktas, tai patarčiau eiti prie daktaro.

Atsakymas p. J. P. Chicago: — Tamsta kenti nuo paprastos neurastenijos. Prieš eisiant gulti, neprivalgyk daug, tankiai maudykis ir kas vakaras ištrink krutinę ir vidurius su šlapio šaltu rankšluočiu. Jei tas negelbės, tai verčiau eik prie daktaro.

Atsakymas p. J. L. Cleveland, Ohio: — Tamstos ligą reikia stropiai gydyti. Per lašą tamstos gydyti, nei receptų siuntinėti "negalima. Taipgi klaidą darai, kad gydausi pas "kokį ten žydą. Žydėliai rupi netiek apie "gojais" sveikatą, kiek jo kišėnių "sugydyti." Clevelande randas geras lietuvis Dr. J. Vitkus, taigi patarčiau tamstai kreiptis prie jo.

Atsakymas poniai Pet. Pl. Philadelphia: — Kurie "Draugą" neprenumeruoja, tiems nei laišku nei per "Draugą" patarimų neteikiu. Taigi ir tamstai į paklausimą atsakymo nerašau.

jaunas energingas kun. Karužis.

"Piršlio" agentura.

Chicago begėdiška "Piršlio" agentura atsiuntė kelis laiškus į Detroitą gerus tevinaičius, manydami pasipelnę iš katalikų, bet katalikų vaikinai nėra tokiais mulkais, kaip begėdžių raundonių blevyžgos agentai. Su apgavikais piršliais nieko niekad ne užsiėmė ir ne užsiims. Patartume blevyžgai "Piršliui" Detroito katalikams laiškus nerašinėti, nes mes tokius apgavikus spauiname.

Plienai.

KUNIGŲ MARIJONŲ MISIJŲ TVARKA.

Westfield, Mass. — 5 — 11 gegužės.

Nashua, N. H. — 11 Gegužės.

Ansonia geg. 12 — 13 gegužės.

Cleveland geg. 20 — 1 birž.

Draugai — Klausykite!

"Geriausį patarimą, kuri galiu jums duoti yra — norėdami geriausios cigaretės vertės Amerikoje — rudykite HELMAR Turkiškus Cigaretus."

Jei esi vienas iš tų vyrų, kurie nesidžiaugė rudydami Turkiškus Cigaretus, tai delto, kad nėsate ragavę tikrai Turkiško tabako. HELMARS padaryti iš gryno Turkiško tabako ir patenkins Jumis daugiau negu bife kiti cigaretai tos kainos.

HELMARS

yra absoliutiškai gryni

HELMARS supekiuoti kartono skrynaitėse, kad nelužtų

Gaminėjai angliškiausios rūšies Turkiškų ir Egiptiškų cigaretų pasauly.

BOXES 10-20

DAKTARAI

Telefonas Boulevard 1929

Dr. S. A. Brenza

4608 SO. ASHLAND AVENUE, Chicago, Ill.

Val.: 9 ryto iki 12 piet: 1 po piet iki 3 po piet. 6:30 vak. iki 9:30 vak.

Telefonas Seeley 7439

Dr. I. M. Feinberg

Gydo specialiai visokias vyrų ir moterų lytiškas ligas.

2401 Madison Street

šamp. Western Ave. — Chicago

Valandos: 1—4 po pietų 7—9 vak.

Tel. Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

Lietuvis Gydytojas

3303 South Morgan Street

Chicago, Ill.

Dr. Maurice Kahn

Gydytojas ir Chirurgas

4631 S. Ashland Ave.

Tel. Yards 0994

Valandos: Nuo 10 iki 12 piet. Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 9 vakare. Nedėl. nuo 10 iki 12 piet.

Tel. Boulevard 3686

PRANEŠIMAS

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeru

4729 S. Ashland Ave.

SPECIALISTAS

Dėlovų, Moterų ir Vyrų Ligų

Val.: ryto nuo 10—12 nuo 2—4 po pietų: nuo 7—9 vakare

Nedėliomis: 10 iki 12.

Telefonas Midway 2880

DR. JONAS P. POŠKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Perkėlė savo ofisą po num.

3337 So. Morgan Str.

VALANDOS: 9—12 iš ryto

Nuo 2 val. po piet iki 9 vak.

Tel. Boulevard 0557

Dr. Marya Dowiat-Sass

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 dienos, nuo 8 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 3 val. po pietų.

Dr. A. Račkus

Gydytojas, Chirurgas, Obstetrikas ir Specialistas Elektroterapijos.

ISIMA TONSILUS —

- 1) — Be maršalimo, be skausmo.
- 2) — Be pėlio ir be kraujos.
- 3) — Be jokia pavojaus sveikatai.
- 4) — Pasidėjus nerūšiai, gėlių, tuoj valgyti, ir guli oti 1 darbą.

Pasigdyti "Gull-tonsils" (akmenis tulkyje) ir akmenis šlapimo pūslėje be operacijos, su tam tikromis mokslinėmis priemonėmis bei vaistais.

Apturėdama sugrąžina girdėjimą. Gydo visokias ligas pasekmings, ir jai yra reikalingas daro operacijos.

Profesionaliai patarnavimą teikia savo ofise.

1411 So. 50 Ave. Cicero, Ill.

Ofisas atidarytas: kasdien nuo 8 val. po piet iki 9 val. vakare. Nedėliomis ir neregdomis ofisas uždaras.

DR. A. K. RUTKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4442 So. Western Ave.

Telef. Lafayette 4146

Ofiso Tel. Boulevard 9092

Rezid. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyrų, vaikų ir visų chroniškų ligų.

Ofisas 3103 S. Halsted St.

Kampus 31st Str.

Val.: 10—11 ryto: 2—3 po piet. 7—8 vak. Ned. 10—12 d.

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeru

4729 S. Ashland Ave.

SPECIALISTAS

Dėlovų, Moterų ir Vyrų Ligų

Val.: ryto nuo 10—12 nuo 2—4 po pietų: nuo 7—9 vakare

Nedėliomis: 10 iki 12.

Telefonas Midway 2880

Tel. Canal 0257 Vak. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

1821 So. Halsted Str.

Valandos: 10 iki 12 ryto: 1 iki 8 po pietų: 6 iki 9 vakare

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPINTES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St. Chicago

Tel. Boulevard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.

Pasekmingsi siūniam pinigais ir Parduodam Laivakortes.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvis Graborius

2514 W. 28rd Pl.

Chicago, Ill.

Patarnauja laido tuves kuopiglausia. Reikale meldžiu atsiuokti, o mano darbu busite užgadinanti.

Tel. Canal 1371

2166

Tel. Lafayette 4225

PLUMBING

Kaipio lietuvys, lietuviams visados patarnauja kuopiglausia M. YUSKA

2226 West 35th Street

KAUNAS!! KAUNAS!!

Kauno Klbumas

"KAUNAS" Jame galima pamatyti visą Kauną kaip ant delno. Jame yra Valstybės Prezidento ramai, Seima rumai, įžymiausios įstaigos, bankos, krantuvės, Lietuvos streetkariai, mirusiųjų Lietuvos karžygių paminklas, puikiausios Kauno bažnyčios ir t.t. Taigi labai verta tokį albumą įsigyti. Kaina tik 75 c.

DRAGAS PUBLISHING COMPANY

224 So. Oakley Avenue Chicago, Illinois.

